

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

Cap. I. De essentia, diuisione excommunicationis maioris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

474 *Moralis Theologiae Tract. IV. Censura,*
quæ communi iure minorem tantum excommunicationem
inducit.

84. *Quinam gaudent facultate absoluendi à censuris, & in
regularitate occulta?* Episcopis directè concessa est, (ait *San-*
chez) ea tamen fruuntur Prælati inferiores habentes iurisdic-
Molin. tionem quasi Episcopalem. Et proinde (loquor cum *Molin.*)
Sanch. Superiores Regularium respectu suorum subditorum. Et Ca-
pitulum (addo ex *Sanchez*) Sede vacante.

85. *Potestas ne absoluendi à censuris per Cruciatam, aut pri-
uilegia Regularium, est ne uniuersalis?* Affirmat *Henriq.* quoad
Henriq. omnes suspensiones siue à iure, siue ab homine sine vlla exce-
ptione; quoad alias censuras proprio in loco disputabimus.

86. *Episcopo quis subditus ratione domicilij, vel commissi delicti,
ab illo particulatim excommunicatus fuit, & postea aliò
profectus, vel Religionem ingressus est: potest ne iam ab alio Præ-*
Laym. *lato, aut Episcopo consequi absolutionem?* Cum *Laymano* non
posse respondeo; quia præuentus à iudice fuit, & forum ipsius
in ipsa causa declinare non valet.

87. *Quidnam est, in foro conscientie absolui reum?* Non di-
Laym. citur absolutio in foro conscientie, quod fieri debeat in se-
creta Confessione: sed quod fiat sine iudicij strepitu, & sine
iuris alterius derogatione, ac denique dumtaxat, ut anima
eius Deo absoluta sit. Sic *Laymanus*. Adicio autem privile-
giatum absque Ordinarij consensu absolui facile non debere
à censuris notoriis, si eæ ad forum iudiciale deductæ, aut
probabiliter deducendæ sint; quia absolutus in conscientie
foro non ita efficaciter postea, ad præstandam satisfactionem
potest urgeri.

EXAMEN II.

Circa materiam de Excommunicationis Censura.

CAPVT PRIMVM.

De essentia, & diuisione Excommunicationis maioris.

1. *X*communicationis quid est? Ecclesiastica censura
qua homo baptizatus priuatur spiritualibus bonis,
& communicatione ciuili.
2. *Quotuplex est Excommunicatio?* Diuiditur primò in
Maiorem,

Maiorem, & Minorem. Maior non incurritur nisi ob mortale peccatum, Minor verò aliquando ob veniale. Quando fertur Excommunicatio absque Maioris, vel Minoris restrictione, sermo est de Maiori, quæ absolute & simpliciter est Excommunicatio. Secundò, diuido in Comminatoriam, seu ferendæ sententiæ, & in ipso facto, seu lata sententiæ. Tertio diuidenda in Excommunicationem latam à iure, & latam ab homine. Hæc autem alia est per generalem sententiam, alia per sententiam particularem.

3. *Quanam Excommunicationis efficiens causa?* Ecclesiasticus homo cum potestate iurisdictionis exterioris fori Ordinaria quidem, vel Delegata, v. g. Parochus excommunicandi potestate caret, quia externa iurisdictione priuatus est.

4. *Quanam forma in Excommunicatione seruanda est?* Tria obseruanda quæ dixi in censura communi materia. Præcedet admonitio, denunciatio subsequatur, & ritus ipse qui verborum formam comitatur. Porro in Excommunicationibus iuris essentialis illa forma est eadem, quæ in constituendo iure requiritur; vt nimirum sufficienter pœnam imponi per eam ipso facto incurrendam declaretur. At in Excommunicationibus ab homine verba, aut signa externa sunt, quibus actualiter excommunicationem imponi sufficienter exprimitur. Accidentaliter verò solemnitas est, qua ex Ecclesiæ instituto Excommunicatio fertur.

5. *Vidimus subiectum censura esse hominem subditum baptizatum: rogo num vniuersis is possit esse Excommunicationis subiectum?* Ab inferioribus Papa minimè ferri potest Excommunicatio in Communitatem; imò etiam respectu nocentium irrita esset. Si ferret Pontifex ipse, probabiliter reputo validam. Tunc tamen innocentes, si qui essent, non incurere affirmo saltem in interno foro; nam in externo tanquam censura affecti sese gerere deberent.

6. *Quanam Excommunicationis occasio?* De iure ordinario non debet infligi nisi ob lethalem culpam adiuncta contra Ecclesiam inobediencia. Imò de absoluta potestate aliter infligi non posse affirmo. Vnde si pro leui culpa ferretur, si quidem in sententia causa ipsa exprimitur, nulla esset; si autem causa reticetur, etiam eodem modo non valeret in conscientia foro; in externo autem seruanda esset, donec de causa insufficienti constiterit.